

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

Henvendelser fra L. S., fra lokale Landbo- og Husmandsforeninger og ogsaa fra De samvirkende jydsk Landboforeninger.

Jeg har fremhævet over for dem alle, at det vilde være meget vanskeligt at gaa til en Støtte af den Karakter, der her er Tale om. Det er meget svært af Hensyn til Konsekvenserne, for vel kan man sige, at vi maaske aldrig nogen Sinde har haft en Sandflugt, som har skadet det danske Landbrug i visse Egne som i Aar, men den Skade, som den enkelte lider eller kan komme til at lide i Fremtiden, kan jo maaske godt blive lige saa stor som den, nogen af dem, man kom til at give Støtte, har været ude for i Aar. Og dernæst er det selvfølgelig ogsaa meget vanskeligt at give en Støtte gennem direkte Tilskud fra Staten paa en retfærdig Maade. Men efter alle de Henvendelser, jeg fik, og de Udtalelser, der foreligger for mig, kom Regeringen alligevel til den Anskuelse, at man burde gaa til at yde en Støtte til Landmænd i Anledning af denne Sandflugt, dels fordi der er en vist ikke ringe Fare for, at betydelige Arealer ellers ikke vil blive omsaaet, skønt det absolut er nødvendigt, da Sandflugten har været saa voldsom, og ogsaa af Hensyn til — man kan i alt Fald sige, at det begrunder, at man paa dette Omraade gaar til en direkte Støtte fra Statens Side —, at man ikke over for Sandflugt kan forsikre sig, som man kan f. Eks. over for Haglskade.

Men hvis der skal foretages noget, maa det ske meget hurtigt. Den Omsaaning, der skal finde Sted, maa finde Sted med det samme, hvis den skal betyde noget. Her har man naturligvis den store Fordel, at man har faaet saaet saa tidligt i Aar, at en Omsaaning nu, efter at Skaden er sket, sikkert kan gennemføres og man alligevel kan have Haab om, at den kan give gode Resultater. Det er naturligvis umuligt at gennemføre en Lovgivning, som gaar ud paa, at man øjeblikkelig giver en Støtte, og det vilde jo ogsaa være meget rart, om man havde en nogenlunde Oversigt over, hvor stor Skaden er, saa man kunde bedømme, hvor mange Penge der skal til o. s. v. Men det er meget svært at faa det, og vi har derfor i Regeringen besluttet os til, at Loven maa være en Bemyndigelseslov, der giver Ministeren en vid Bemyndigelse til efter Forhandling med Finansudvalget og Finansministeren at gaa til en Tilskudsordning over for de Landmænd, der har lidt stor Skade ved denne Sandflugt.

Jeg har allerede faaet et Skøn fra Landboforeningen i Jylland, som gaar ud paa, at

det gaar vel nok her, som det plejer, naar man har haft Sandflugt, at Skaden efterhaanden viser sig ikke at være tilnærmelsesvis saa stor, som det saa ud til til at begynde med, men at der alligevel er store Dele af Jylland, hvor meget store Arealer trænger til Omsaaning, og hvor Befolkningen ikke selv har Raad til at købe de dertil fornødne Varer.

Den Undersøgelse, der er foretaget, viser, at det navnlig er galt paa Højderyggen i Sønderjylland, i Midt- og Vestjylland, ogsaa i Randers og Viborg Amter, men mere i Aalborg Amt og særlig i Hjørring Amt. Hvor store Arealer, der kan være Tale om, er der vist ingen der tør sige noget om, og derfor fremsætter jeg Lovforslaget ikke som et Forslag om et bestemt Beløb, men, som jeg nævnte før, som en Bemyndigelseslov for Ministeren for Landbrug og Fiskeri, Finansudvalget og Finansministeren.

Der er dog opstillet visse Hovedregler og Betingelser i Lovforslaget. Hovedprincipperne i det gaar ud paa, at man ikke giver Tilskud undtagen til Indkøb af Korn, Frø og Kunstgødning til Omsaaning, der er fremkaldt af Sandflugten. Hvis der skal være Tale om Omsaaning af anden Grund, kan der naturligvis ikke gives Tilskud, for saa var vi ude i noget, hvor man ikke kan bunde.

Dernæst maa det ogsaa være saaledes, at det kun gælder de Landmænd, som ikke ved egen Hjælp ser sig i Stand til at anskaffe sig de Varer, som jeg her har nævnt, til denne Omsaaning. § 1 gaar da ogsaa ud paa at give denne Bemyndigelse, som jeg har omtalt, og saa foreslaas det, at Tilskuddet maa i intet Tilfælde overstige to Trediedele af Købesummen for det Kvantum Saasæd og Frø og Halvdelen af Købesummen for det Kvantum Kunstgødning, der nødvendigvis maa anvendes ved Omsaaning i Foraaret 1938.

Naar der er foretaget en Sondring mellem, hvad der kan ydes til Frø og Korn paa den ene Side og til Kunstgødning paa den anden, saa er det naturligvis, fordi der meget lettere kan ske Misbrug af Statens Støtte til Kunstgødning end til de andre Varer. Der er sikkert ingen Landmand, der paa Grund af, at han faar Tilskud, saar mere Korn og Frø, end det er nødvendigt, for det har han næppe nogen Fordel af, hvorimod det jo er indlysende, at en Strint Kunstgødning mere vil ingen Skade gøre. Derfor tror jeg, det er nødvendigt, at man foretager denne Sondring paa den Maade, jeg her har nævnt, for at man kan undgaa Misbrug.